

Hoofdpijnen van het concept-stelselontwerp (mei 2023)

Het concept-ontwerp bestaat uit 3 documenten: de baseline, de stelselarchitectuur en het narratief. Totaal ongeveer 200 pagina's leesvoer, te vinden als bijlagen bij de [kamerbrief](#). In dit document zetten wij de hoofdpijnen van het concept-ontwerp voor jullie op een rij.

NB. we spreken niet meer van een toeslag maar van een vergoeding. De KOT (Kinderopvangtoeslag) verandert in dit nieuwe concept-ontwerp in de VKO (Vergoeding Kinderopvang).

Recht op vergoeding: driehoeksrelatie tussen ouder/houder/uitvoerder

In het stelselontwerp verschuift het recht op vergoeding van de ouder naar de Kinderopvangorganisatie (KOO) cq het Gastouderbureau (GOB). De basis is het private contract tussen ouder en KOO/GOB. Op basis van dit contract dient de KOO/GOB een aanvraag tot het recht op vergoeding in bij de uitvoerder. De aanvraag kan voorafgaand aan de start van de opvang tot maximaal drie maanden na de start van de opvang ingediend worden. De uitvoerder neemt op zijn vroegst 3 maanden voor de start van de opvang een besluit. Voordat de uitvoerder dit kan doen, dient de ouder het contract met de KOO/GOB te bevestigen bij de uitvoerder. Indien de ouder niet binnen 6 weken reageert, wordt de aanvraag afgewezen. De uitvoerder controleert het recht van de ouder voor zover mogelijk vanuit de aanwezige basisgegevens bij de overheid. Indien de uitvoerder alle benodigde informatie heeft ontvangen, maar niet binnen twee weken een beslissing neemt, leidt dit automatisch tot een positieve beschikking. Elke 3 maanden vindt opnieuw toetsing van het recht op vergoeding plaats door de uitvoerder. Of de ouder voldoet aan de arbeidseis en of de eigen bijdrage door de ouder aan de KOO/GOB is betaald, zijn voorwaarden hierbij. Als de ouder niet meer aan de voorwaarden voldoet, dan stopt het recht op vergoeding niet direct: er is een uitloop van 3 maanden.

Betaling Vergoeding Kinderopvang (VKO) vooraf of achteraf

De KOO/GOB dient maandelijks digitaal een kostenoverzicht in bij de uitvoerder waarin per kind de gefactureerde uren en tarieven zijn opgenomen, uitgesplitst naar opvangsoort. De KOO/GOB beslist zelf of hij het kostenoverzicht indient voorafgaand aan de maand waarin de dienst wordt geleverd of na afloop van de maand waarin de dienst is geleverd. Indiening van het kostenoverzicht mag maximaal 11 dagen voorafgaand aan de dienst of 1 maand erna. De uitvoerder betaalt binnen vijf werkdagen. NB. in de eerste opzet van het concept ontwerp werd de VKO uitsluitend uitgekeerd na afloop van de maand waarin de dienst is geleverd. Vanwege de grote impact op de liquiditeitsruimte hebben we hier ernstig bezwaar tegen gemaakt. In de huidige opzet is de beslissing daarom gelukkig weer aan de KOO/GOB zelf overgelaten.

Betaalstromen: vrijheid van uurtarief

De KOO/GOB heeft twee betaalstromen (uitvoerder en ouder). Uitgangspunt in het concept-ontwerp is dat de KOO/GOB zelf het uurtarief mag vaststellen. De uitvoerder vergoedt 96% van het door de overheid vastgestelde vergoedingstarief (maximum uurprijs) en de ouder de resterende 4% plus het bedrag dat boven het vergoedingstarief ligt. Het maximaal aantal uren dat de overheid vergoedt blijft 230 uur per maand. De betaling van de ouder van het wettelijk deel (4%) is voorwaardelijk voor het behouden van het recht op de VKO. De KOO/GOB dient de uitvoerder te informeren indien deze wettelijke ouderbijdrage (WOB) drie maanden niet is voldaan. De KOO/GOB mag een betalingsregeling treffen met de ouder waarmee de ouder voldoet aan de voorwaarde.

Administratie/Software

De KOO/GOB heeft in het nieuwe stelsel een administratieve relatie met zowel een uitvoerder als met een ouder. De KOO/GOB stuurt daarbij eerst een kostenoverzicht naar de uitvoerder en een factuur aan de ouder en ontvangt van beiden een bedrag. Op het kostenoverzicht komen naar verwachting vergelijkbare items terug die nu in het overzicht gegevensaanlevering belastingdienst zijn opgenomen (o.a. uren, tarief, LRK, opvangsoort, naam ouder(s), kind en adresgegevens, begin- en einddatum contract). Deze gegevens zijn leidend bij het bepalen van de VKO. Het uitgangspunt is dat aanlevering plaatsvindt via een geautomatiseerde koppeling (M2M) tussen organisatie en uitvoerder. Handmatige aanlevering (H2M) is echter niet uitgesloten in het ontwerp. De financiële en administratieve inrichting van de KOO/GOB moet waarborgen dat voor elk kind de 4% in rekening wordt gebracht en er dient een procedure te zijn voor het incasseren van deze bijdrage.

Aanwezigheidsregistratie

Als een kind structureel niet aanwezig is, kan dit gevolgen hebben voor het contract en de VKO. Het is de wens van het ministerie en de uitvoeringsorganisaties om de KOO's aanwezigheidsmomenten (dagen, halve dagen of zelfs uren, dit is nog onduidelijk) te laten rapporteren.

Indien de ouder/kind een nader te bepalen norm van aanwezigheid niet haalt, heeft dit consequenties voor de vergoeding. Doel is om overcontractering te voorkomen. Bij deze overcontractering is zelfregulering vooralsnog het uitgangspunt. Wel komt er een wettelijke bepaling dat bij excessieve verschillen tussen contracturen en aanwezigheidsuren gekort kan worden op de VKO.